

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5.
Toukokuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4,
puh. 81 54.

27:s vuosik. 1922.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Miten puhuva kuuro koulusta päästyään voi säilyttää ja kehittää puhetaitoa?

Kysymys, josta nyt aijomme puhua, on erittäin tärkeä. Se on tärkeä kuuromykille, jotka ovat kahdeksan vuotta olleet koulussa puhetta opissa, tullaksensa elämässä toimeen kuulevain ihmisten kanssa. Kysymys on myös tärkeä kuuromykkäin opettajille, jotka ovat kahdeksan vuotta kuuroille puhetta opettaneet. Jos kuuron oli vaikea oppia puhumaan ja ymmärtämään puhetta, niin oli hänen opettajiansakin työ vaikeaa ja raskasta. Kun vieraat kuulevat ihmiset käyvät joskus kuuntele-massa ja katsomassa puheen opettamista kuuro-mykille, niin he eivät osaa sanoa kumpiako enem-män säälisivät: oppilaita vaiko opettajia. Minä luulen, että monet kuuromykät eivät tätä oikein ymmärrä. Mitä säälimistä opettajassa olisi? Var-sinkin koulussa ei moni oppilas tätä ymmärrä. Mutta tätä ei opettaja ajattele. Ei, hän ajattelee ja toivoo, että hänen oppilaansa oppisivat hyvin puhumaan ja tarkasti huuliilta lukemaan. Jos opet-taja tässä työssään onnistuu, on hän iloinen ja tyy-tyväinen ja unohtaa kaikki ikävyydet. Hän uskoo, että hänen oppilaansa koulusta päästyään ahke-rasti käyttävät puhetta, ettei se unohtuisi ja huonontuisi. Hän toivoo myös, että hänen oppilaansa koulusta päästyään vielä kehittävätkin puhetaitoansa.

Mutta te ymmärrätte, kuinka ikävää ja masen-tavaa opettajain on kuulla, että monet heidän op-pilaansa puhuvat kovin vähän koulusta päästyänsä, unohtavatpa toiset puheensa melkein kokonaan, tai ainakin heidän puheensa muuttuu niin epäsel-väksi, että sitä on vaikea kenenkään ymmärtää. Tällaisia valituksia saavat opettajat sängen nsein kuulla ja ovat ne tavallisesti liiaksikin tosia. Mutta opettajat saavat kuulla vielä enemmän. Muutama vuosi sitten kirjoitti eräs ranskalainen etevä tiede-mies, joka oli tutkinut monien kymmenien kou-lusta päässeiden kuuromykkien puhetta: „he ymār-tävät kovin huonosti puhetta ja osaavat niin huonosti puhua, ettei sitä voi kukaan ymmärtää.“ Mutta tämä viisas mies sanoi vielä enemmän. Hän

sanoi, että kuuromykkäin opettajilla on vähän ym-märrystä, kun he tekevät niin paljon turhaa työtä ja opettavat kuuromykkiä puhumaan, vaikka siitä ei ole juuri mitään hyötyä. Hän luulee, että jol-lakin toisella tavalla voitaisiin kuuromykkiä kou-lussa opettaa ja kehittää paljon nopeammin ja pa-remmin kuin puheen opettamisella. Tottahan on-kin, että ranskalainen kuuromykkäin opettaja, pappi de L' Epee opetti viittomien avulla kuuromykille paljon viisautta. Hänen oppilaansa oppivat — paitsi ranskaa — monia vieraita kieliäkin — niin aina-kin historia kertoo.

Mutta meidän on palattava puheopetukseen, sillä puhumaanhan kuuroja nykyisin opetetaan. Minä toivon, että olette ymmärtäneet, mitä olen edellä tahtonut sanoa. En suinkaan tahdo sanoa, ettei puhetta saisi opettaa. En kannata ranskalaisen oppineen lausuntoa. Mutta minä tarkoitan, että puheen opettaminen on kysynyt opettajiltanne niin paljon työtä ja vaivaa, sekä teiltä itseltänne niin suuria ponnistuksia ja niin paljon kärsivällisyyttä, että teidän on puhetaitoa pidettävä suurena aar-teena ja rikkautena. Mutta puhetaito on sellainen aarre ja rikkaus, että se vähenee ja muuttuu huonoksi, ellei sitä käytä ja hoida oikealla tavalla. Puhetaito on aivan toisenlaista rikkautta kuin raha. Jos me käytämme paljon rahaa, jos me sitä tuh-laamme, niin se loppuu, ja me tulemme köyhiksi. Mutta jos me käytämme puhetaitoamme oikealla tavalla paljon, niin rikkautemme vain lisääntyy ja karttuu. Raha on aineellista tavaraa, mutta puhe-taito on henkistä tavaraa, joka enenee ja kasvaa oikean käyttämisen avulla.

Nyt olemme lähellä kirjoituksemme pääkysymyk-siä: *Voiko kuuro koulusta päästyään säilyttää puhetaitoansa?* — ja vielä enemmän — *Voiko hän kehittää sitä?* Molempiin kysymyksiin vastaan: *Voi!* Kun vastaan näin, kuulen monen kysyvän: *Miten, kuinka?*

Tämä on sama kysymys, joka on kirjoituksemme

otsikkona. Minä vastaan siihen: *Puhuva kuuro voi säilyttää ja kehittää puhetaitoansa sillä tavalla, että hän harjoittaa ja tekee paljon työtä oppiakseen puhumaan hyvin.*

Minä luulen, että moni kuuro näin kuullessaan tulee surulliseksi ja sanoo ivallisesti: harjoittaa ja tekee työtä! Se on ikävää — en tahdo. Mutta minä väitän, että se on ainoa keino, jonka avulla kuuro voi säilyttää puheensa ja kehittää sitä. Ei ole mitään muuta lääkettä eikä voidetta, joka tässä voisi auttaa. Mutta kun sanon, että pitää harjoittaa puhetta ja tehdä paljon työtä, että oppii puhumaan, niin täytyy heti lisätä, että on tärkeä harjoittaa oikein ja tehdä työtä oikealla tavalla. Ei opi puhumaan esim. sillä tavalla oikein ja kauniisti, että puhuu paljon turhia, rumia asioita — juorua ja puhuu pahaa. Se ei ole oikeaa harjoitusta. Vaikka tiedän, että lyhyessä kirjoituksessa on vaikeaa, melkein mahdoton tarkoin selittää, mitä oikea puheen harjoittaminen on, tahdon esittää kuitenkin muutamia keinoja. Ensiksi: *Ei voi puhua hyvin ja kauniisti, ellei osaa hengittää oikein.* Jotta kävi selväksi, mitä oikea hengittäminen on täytyy siitä vähän enemmän puhua. Hengitystä on kahdenlaista. On 1:ksi niin sanottua rinta- eli kylkiluuhengitystä ja 2:ksi n.s. palleahengitystä. Ensimmäinen hengittämistapa on sellaista, että keuhkojen täytyminen ja tyhjentyminen tapahtuu pääasiallisesti kylkiluiden avulla. Usein myöskin olkapäät kohoavat, varsinkin jos tarvitaan vähän enemmän ilmaa. Tämä hengitystapa on huono ja kuitenkin se on kaikkein yleisin. Toinen tapa, n. s. pallea hengitys on sellainen, että pallea, joka on alimpiin kylkiluihin kiinnitetty ohut ylöspäin kupera lihaslevy, laskeutuu sisäänhengittäessä ja antaa tilaa ilmalle. Uloshengittäessä pallea taas kohoaa. Tämän hengitystavan avulla saa 2—3 kertaa enemmän ilmaa kuin rinta- eli kylkiluuhengityksen kautta, siksi se on täydellisin hengitystapa. Sitä käyttävät kaikki hyvät puhujat ja laulajat. Olen vakuutettu, että jos tätä hengitystapaa kuuroille opetettaisiin alusta alkaen, heidän puheensa muodostuisi yleensä paremmaksi kuin nyt on laita. Palleahengityksen avulla oppii säästämään puhuessa ilmaa jolloin puhe muodostuu sujuvaksi ja yhdenjaksoiseksi. Nämä ovat juuri ne ominaisuudet, jotka kuuromykkien puheesta puuttuvat, joten se muodostuu niin lyhyeksi ja katkonaiseksi. — Edellä jo sanottiin, että palleahengityksessä pallea laskeutuu ja antaa tilaa ilmalle. Tämän tuntee, jos sisäänhengittäessä rintalastan alapuolella oleva vatsa voimakkaasti kohoaa. Ellei mitään kohomista tässä sisäänhengittäessä tapahdu, niin pallea ei toimi ensinkään. Parhaiten sen tuntee ja saa toimimaan selällään maataessa. Sen liikkeitä voi tarkata pitämällä kättä vatsan päällä (rintalastan alapuolella.) Vaikea on kuitenkin tätä hengitystapaa oppia ihan yksiksensä. Mutta varmaan monella paikkakunnalla — puhumattakaan kaupungeistamme — on henkilöitä, jotka

tahtoisivat ohjata kuuromykkiä tämän taidon oppimisessa. Ja minä olen vakuutettu, että oikeaa hengitystä harjoittamalla sinun puheesi parantuu — eikä ainakaan pääse huonontumaan — ja sekin on jo suuri hyöty sinulle. Mutta siitä on vielä toinenkin hyöty. Sinä itse tulet terveemmäksi ja reippaammaksi, senkautta, että keuhkosi vahvistuvat. Sinä saat tällaisenkin palkan työstäsi. Selvä on, että oikean hengittämisen harjoittaminen vaatii paljon aikaa ja kestävyyttä. Mutta tähän ei tarvitse vapaapäiviä työstä ottaa, sillä sitä voi harjoittaa kävellessään raittiissa ilmassa ja illoin aamuin kotosalla. Sellaisen taidon oppimiseen ei aikaa ole hukkaan käytetty!

Mutta on muitakin keinoja hyvän puhetaidon oppimiseen ja harjoittamiseen. Toinen on: *Suun oikea avaaminen.* Suomen kansa on hidasta kansaa. Sen puhekin on hidasta, kankeaa ja huolimattontaa. Suomalaiset kuulevat ihmiset avaavat suutansa kovin vähän puhuessaan ja puhuvat yksitoikkoisesti ja epäselvästi. Monet kuuromykkät tahtovat puhua samalla tavalla. Jo kouluissa kuuromykkät ylempillä luokilla puhuvat pienellä suulla. Siitä seuraa, että heidän puheensa saattaa huonontua jo koulussa. Sitten he pääsevät pois koulusta ja tahtovat puhua samalla tavalla kuin kuulevat ihmiset. Mitä siitä seuraa? Heidän puheensa muuttuu niin huonoksi, että sitä on vaikea ymmärtää, ja sillä tavalla 8:n vuoden työ koulussa — kuuromykkäin sekä opettajain työ — menee hukkaan. Tämä on ikävää. Sentähden minä sanon: *Avaa suutasi, kun puhut.* Ei kukaan ihminen, ei kuulevakaan voi puhua hyvin ja kauniisti, ellei avaa suutansa puhuessaan.

Mutta täytyy avata suu oikein ja kauniisti. Siihen annan yksinkertaisen käytännöllisen neuvon. Asetu peilin eteen, ota sokerin pala käteesi ja koeta viskata sitä suuhusi. Silloin suusi avautuu vapaasti ja kauniisti. Koeta sitten avata suusi uudestaan samalla tavalla. Koeta avata se samoin sanoessasi jonkun sanan, alussa lyhyemmän sitten pitemmän. Harjoita sitä niin kauvan (peilin edessä), että tunnet, kuinka suuta on avattava oikein. Monet avaavat suunsa niin, kuin heidän pitäisi ottaa lusikallinen sinappia suuhunsa. Suupielet vetäytyvät taaksepäin. Se on rumaa ja samalla se estää hyvää, kaunista puhumista. Silloin nimittäin puhe-elinten lihakset jännittyvät ja tulevat kankeiksi ja samalla puhe tulee kankeaksi ja huonoksi. Tämä jännitys katoaa, jos avaat suusi oikein. Mutta sinun pitää harjoittaa tätä taitoa paljon, harjoita sitä viikkoja, kuukausia — vuosia. Minä olen vakuutettu, että puhetaitosi ei huononnu, se ei pysy entiselläänkään, vaan se parantuu, muuttuu hyväksi ja kauniiksi. Lue ääneen kirjallisuutta ottaen huomioon kaikki edellä mainitsemani seikat. Tahdon ne vielä kerran mainita:

1. Hengitä oikein (pallealla, vatsalla),
2. Avaa suusi oikein (kauniisti ja vapaasti),
3. Harjoita näitä väsymättä ja huolellisesti.

Jokainen puhuva kuuro voi harjoittaa näitä yksikseen. Monilla paikoin on useita puhuvia kuuroja ja onpa heillä omia yhdistyksiäkin. Siellä he voivat kokontua yhdessäkin tällaisiin puheharjoituksiin ja varmaan saavat he jonkun kuulevankin ihmisen mukaansa ohjaamaan ja auttamaan. Ja minä voin vakuuttaa, että tällainen harrastus tuo vaivoille runsaan palkkion mukanaan.

Emil Ahola.

Kuka rakensi ensimmäisen kaupungin?

Vastinetta Mikko Suuroselle.

Aleks Puolakka ja Mikko Suuronen ovat tässä lehdessä tuoneet julki omat mielipiteensä maaseudun ja kaupunkien arvoista. Edellinen on enemmän tasapuolinen ja tahtoo aivan oikein antaa kummallekin niille kuuluvan arvonsa, mutta jälkimmäinen on mielestäni liian yksipuolinen, jotten sanoisi puolueellinen. Siksi tartuin kynään tehdäkseen muutamia oikaisuja.

M. S. sanoo: „Kaupunkien arvo on jo kohonnut liian korkealle. Se ei voi enää nousta. Se päinvastoin nyt alkaa laskea“. Onko sitten kehityksen kulku pysähtynyt? Eli onko maailma menossa takaperin? Ei ja taas ei. Kehitys tulee jatkumaan niin kauan kuin maailma jaksaa pyöriä. Se jaksaa pyöriä vielä vuosituhsia, joten ei ole mitään kiirettä kaupunkien häviämiseksi. Kaupungit jäävät edelleenkin kehittymään ja niiden arvo ja tärkeys maan elinehdoille tulevat kasvamaan samassa suhteessa kuin maaseudunkin arvo kohoaa. Maaseutu ja kaupunki ovat eroittamattomasti toisiinsa yhdistetyt. Kehitykseen ja arvojen kohoamiseen nähden molemmat ovat menossa eteenpäin eikä takaperin. Tulevaisuuteen nähden niiden kesken tulee olemaan vain se ero, että maaseutu tulee saamaan parempaa arvonantoa kuin tähän asti. Onhan maanviljelys kansamme pääelinkeino, ja sen mukaan tulee maaseutu saamaan sille kuuluvan arvon ja kunnian, mutta tuo maaseudun arvon kohoaminen ei suinkaan tapahdu sen kautta että kaupunkien arvo laskisi. Arvossa kohonneenaakin tulee maaseutu tarvitsemaan kaupungeja yhtä välttämättömästi kuin nykyään ja ennen, aina kaukaiseen muinaisuuteen saakka. Jo silloin kun Suomessa ei vielä ollut kaupungeja, tekivät esi-isämme kauppa kauppasaksojen kanssa. Juuri kaupansa, teollisuutensa sekä meriliikenteensä kautta ovat kaupungit kaikkina aikoina olleet tärkeitä tekijöitä kansojen elämässä ja kehityksessä. Tulipalot, sodat ja maanjäristykset ovat hävittäneet monia kaupungeja, mutta hävitettyjen tilalle on pian kohonnut uusia ja entistä mukkeampia kaupungeja.

Itse maaseudunkin etu, koko maan etu vaatii, että on olemassa kaupungeja, ja että lisää vaan

muodostuu. Maa ilman kaupungeja on kuin „villien yhteiskunta“ ja kaupungit ilman maaseutua ovat kuin hiekalle rakennettuja, jotka eivät kestä ajan myrskyjä. Kaupunki ja maaseutu kuuluvat yhteen, eli kuten jo mainittiin, ne ovat eroittamattomat. Jos kaupunki ylenkatseellisesti pyrkii eroon maaseudusta, saa se sen kalliisti maksaa. Kullunut sota on sen selvästi osoittanut elintarvey. m. pulan muodossa. Mutta toiselta puolen ei maaseudunkaan kävisi hyvin jos se pyrkisi eroon kaupungeista. Se tulisi silloin eristetyksi muusta maailmasta ja saisi elää kituutta eskimolaisten alkuperäistä, eli paremmin sanoen rotuperäistä elämää, ja jäisi sivistyksestä kokonaan osattomaksi. Nykyaikainen maaseutuyhteiskunta ei tule toimeen ilman kaupungin käsityö- ja tehdastuotteita. Tiede, jonka tyyssija on kaupungissa, pyrkii kaikin neuvoin helpottamaan ja onnellistuttamaan maaseudunkin elämää. Se pyrkii helpottamaan eläintenkin kärsimyksiä keksimällä koneita eläinkäytön tilalle. Hevoskierto on ollut eläinrääkkäystä. Eläinparka ei käsitä mitä varten sen on päivän pitkät tunnit juostava itsensä väsyksiin tyrmistyttävää ympyrää ja vetää perässään jotain vahvaa tankoa. Tiede on vapauttanut eläimet siitä keksimällä lokomobiilin. Kyntäminen, äestäminen y. m. s. on eläinrääkkäystä, koska hevosia täytyy iskuin ja lyönein hoputtaa. Tiede pyrkii eläinparat siitä vapauttamaan keksimällä ja suunnittelemalla uusia maanviljelyskoneita, jotka tulevat säästämään sekä ihmis- että eläintyötä. Tulee vielä sekin aika, jolloin tieteen ja tekniikan saavutukset tekevät mahdolliseksi sen, että työtä ei tarvitse tehdä kuin 4 tuntia päivässä. Siten jokaiselle jää riittävästi aikaa sivistys- ja valistusharrastuksiin, seurusteluun, urheiluun y. m. — Venäjän suunnaton maanviljelys uupuu koneitten puutteessa ja siellä ei riitä 8 tuntinen työpäivä, vaan tarvitaan jopa kaksi kertaa niin pitkä työpäivä. Siellä uhrataan suunnattomia summia maanviljelyskalujen hankkimiseksi ulkomailta.

Maaseutu puolestaan varustaa kaupungit elintarpeilla, polttopuilla, rakennusaineilla ja muilla hyödykkeillä. Minnekäs muuanne maamies möisi maanviljelys- ja metsätuotteensa, jos ei kaupunkiin? Minne karjatuotteensa? Paikkakunnan meijeriinkö? Hyvä! Mutta tuo meijeri on vain haaraosasto, jonka keskus on sijoitettu kaupunkiin. Esim. Vainvientiösuuskunta Valio. Ollakseen yhteydessä kotimaisten ja ulkomaisten markkinain kanssa, täytyy keskuksen sijaita kaupungissa, eritoten siellä, missä on merisatama. Jos perustettaisiin merisatama jonnekin maaseudulle kaas kaupungista, jolta se vaan siihen, että sille paikalle muodostuisi pian vilkas kaupunki. Siitä ei pääse mihinkään. Kehityksellä ei ole määrää eikä loppua.

Maaseudulta virtaa lakkaamatta uutta elinvoimaa kaupunkiin. Se ei lopu, vaikka maaseudun arvo kohoaisi pilviin, sillä kaikki eivät synny isäinsä jälkeen maata muokkaamaan. Miksikäs muuten

rikkaita talollisten poikia siirtyy kaupunkiin, puhumattakaan varattomista. Aina joku kohtalon oikku siroittaa toiset maaseudulle. Kaupungit omine väestöineen kuolisivat muutamassa sukupolvessa melkein sukupuuttoon, sillä kaupunkien elämä on siksi epäterveellistä ja kuluttavaa, että suku ei voi pitkälle jatkuu. Tähän vaikuttaa paljon myöskin tavaksi tullut kevytmielinen elämä. Mutta maaseutu pitää kaupungit elinvoimaisina. Maaseutu on ikäänkuin kaupunkien äiti, jolta ne saavat elinesteensä. Tässä suhteessa onkin kaupungin elämä huonompi maaseudun elämää. Mutta ilman kaupungeja maaseutukin surkastuisi.

Muuten kehitys kulkee siihen suuntaan, että tulevaisuuden kaupungit tulevat muuttamaan muotoaan. Ne tulevat kauniimmiksi, terveellisemmiksi ja ihanteellisemmiksi. Nykyisessä muodossaan ne tulevat häviämään. Mutta siihen on vielä ehkä vuosisata tai useampia. Samassa suhteessa tulevat kyläyhteiskunnatkin muuttamaan hausemmiksi, sensijaan että ne nykyään ovat useinkin hyvin rumia ja sekamelskaisia.

Jos kaupungeissa nykyään onkin paljon työttömyyttä ja kurjuutta, niin se on ohimenevä tila. Sen aiheuttaa yleinen maailmankriisi, monivuotisen sodan välttämätön seurainen. Kunhan se olisi onnellisesti ohi alkaisi elämä kaupungeissakin vähän hymyillä. Ikävä vaan, että pula-aikakin voi myöskin pitkittyä, eikä ole mahdotonta sekään, että uusi maailmansota voi sillä ajalla vielä leimahtaa ilmiliikkiin saattaen kaupunkien elämän vieläkin kurjemmaksi. Maaseutukin tulisi siitä välittömästi kärsimään. Kun ihmiskunta ymmärtäisi lakata sotimasta ja eläisi sovussa, silloin olisi elämä kaupungeissa ja maaseudulla onnellisempi.

Lopuksi otsikossa mainittu kysymys: Kuka rakensi ensimmäisen kaupungin? Raamatun kertomuksen mukaan se oli maanviljelijä Kain, Aadam ja Eevan poika, joka tapettuaan veljensä pakeni vieraalle maalle itään Eedenistä (paratiisista), otti siellä vaimon, siitti lapsia, ja rakensi kaupungin, jonka kutsui poikansa nimellä Haanokiksi. Näin kertoo raamattu. Tosin kyllä historia kertoo sitä ennen olleen monta kukoistavaa kaupunkia, mutta rajotun vain raamatun kertomukseen.

Niin, mitä varten maanviljelijä rakensi kaupungin? Kaiketi hän ajatteli, että maanviljelys ei kannata ilman kaupunkia. Maa oli kaikesta päättään hedelmällistä ja hän oli hukkua satonsa runsauteen ja muihin yhtä runsaihin luonnonantimiin, kun ei ollut kaupunkia, mihin viedä ne myytäväksi. Ehkä ei hän niin paljon itseään ajatellut, mutta lapsiaan, ja lastenlapsiaan. Hän oli kaikesta päättään viisas ja kaukokatseinen mies. Miksikäs ei M. L. huomaa kaupunkien arvoa, sillä onhan hänelläkin maanviljelijänä aina jotain hyötyä kaupungista? Eikö olekin?

I. Ojala.

J. K. Mitä itseeni tulee, niin sopivassa tilaisuudessa muuttaisin maaseudulle vaikka maata viljelemään. Se ei kuitekaan muuttaisi kaupunkien arvoa.

Sama.

Mehiläisiä hoitamaan.

Kuuromykät, jotka niin helposti innostuvat kaikkeen uuteen, olisi myös saatava innostumaan mehiläishoitoon. Mehiläishoitoa on jo maassamme harjoitettu vanhoista ajoista asti. Mutta mehiläishoito on siksi nuori elinkeino maassamme, ja sitä vielä niin vähän tunnetaan, että olisi välttämätöntä levittää sitä yhä laajempiin kansankerroksiin. Saamme olla varmat, että mehiläishoito, opettuna kuuromyckille, leviäisi nopeasti kun jokainen heistä veisi sitä eteenpäin innostuksella.

Mehiläishoitoa harjoittavien kuuromyckäin ystävien pitäisi neuvoa heille sitä. Mehiläishoito tuottaisi kuuromyckille taloudellista hyötyä sekä siveellisyydelle kasvattavaa merkitystä.

Onhan tunnettu tosiasia, että monet nuoret kuuromyckät viettävät nuoruutensa varhaiset hetket huonosti. Kaikkein tuohon on syynä se, ettei heillä ole mitään vakinaista työtä. Kuinka suuren palveluksen kuuromyckille tekisivät ne kuulevat kuuromyckäin ystävät, jotka rupeaisivat opettamaan heille mehiläishoitoa. Elkkä pelätkö aineellisia tappioita, sillä „ulkonaiset tappiot korvataan sisäisillä valloituksilla“.

Mainitsen tähän vielä esimerkin omasta kokemuksestani. Olin 24 vuotias. Siihen asti en ollut mehiläistä nähnyt ja tuskin kuullut, että sitä on olemassakaan. Nyt on kulunut siitä yli 7 vuotta, kun ensi kerran näin mehiläisen ja sen pesän, se oli syyskesä 1914. Ne olivat lapsuuttavani Oskarin tarhassa. En voi sanoa mistä halu heräsi minussa ruveta niitä hoitamaan. Siitä varmaan, että näin niitä tuttavani Oskarin tarhassa ja että kun ne kokoavat niin paljon makeaa hunajaa. Kysyin Oskarilta: „voisiko minustakin tulla mehiläishoitoja ja voisitko opettaa minuakin niitä hoitamaan?“ Oskari kirjoitti paperille: „Voisi tulla opettelemalla“. Vielä kysyin voisiko hän opettaa minua. Oskari lupasi opettaa; mutta mehiläisiä hän ei vielä luvannut myydä siksi, että oli syyskesä. Seuraavana kevätkesänä hän lupasi vasta myydä minulle parven. Aluksi hän kehotti minua alkamaan lukemaan mehiläishoitokirjallisuutta, jota hän lupasi minulle lainata. Kaikki tämä keskustelu tapahtui kirjoittamalla, siksi, etten minä ymmärrä sanaakaan huulilta. Syystalvella aloin sitten lukea lainaksi saamiini kirjoja sekä mietin ja pohdin asiat. Oli siinä vastoinkäymisiäkin, sillä monessa kohden kirjoissa sanotaan, että mehiläiset ovat myös vaarallisia ja ja hoitajan pitää olla silloin vaaraa estämässä.

Kevättalvella tuli sitten vuoro tehdä *mehiläispesä* laudoista. Tähänkin sain pesän mallin Oskarilta lainaksi. Sen teko käy hyvin päinsä kun olin jo oppinut puuseppä. Kevätkesällä sain sitten ruveta sitä haluamaani mehiläishoito oppia oppimaan. Ei siinä vaikeutta ollut. Mieltä innostuttavaa se oli. Sain vain seisoskella ja katsella vieressä kun Oskari avasi pesiä ja nosteli kehiä, jotka olivat mehiläisiä ja toukkia täpösen täynnä. Tällaista oppia kesti noin puoli tuntia pari kertaa viikossa. Muut ajat tehtiin maanviljelystöitä ja iltahetkillä suunniteltiin tulevan tarhan järjestämistä. Kevät sinä vuonna oli kylmä ja myöhänen, mutta sitten tuli lämmin ja kaunis kesä.

Nyt vihdoinkin oli tullut se aika jolloin minun oli määrä saada oma mehiläisparveni. Se maksoi silloin 44 mk ilman pesää. Tätä aikaa minä odotin päivä päivältä yhä suuremmalla jännityksellä. Kesäkuun 23 p:nä vihdoinkin sattui se aika. Mutta nyt ei tullutkaan luonnollinen parvi siksi, että kevät oli ollut kylmä. Tehtiin tekoparvi. Tekoparveksi sanotaan sitä, kun hoitaja itse jakaa pesän mehiläiset kahteen osaan. Erään pesän mehiläiset Oskari jakoi kahteen osaan ja pesän emo vangittiin erälle kakulle. Osa jäi vanhaan pesään ja toinen osa emon kanssa tuli minulle. Ne me sitten Oskarin kanssa kannoimme parvi laatikolla 1 1/2 kilometrin matkan minun omaan tarhaani. Siellä Oskari ne itse asetti minun tarhassani uuteen kehäpesään Juhannus päivänä. Sitten sain minä ensi kerran itse omassa tarhassa touhuta mehiläisten parissa. Pidin jo itseäni niin suuressa arvossa ja oppineena mehiläishoitomestarina, etten viitsinyt ottaa hansikkaita enkä naamaria, että olisin suojellut itseäni kiusan hengiltä. Avaan pesän ja kolahutan vähän jotain esinettä. Silloinpa tulee kilvan kymmenen, jopa parikymmentä mehiläistä, kaikki yhtä aikaa naamaani, mikä huulille, mikä nenäpäähän, mikä silmän kulmiin. Sain pistoa niin paljon, että olin melkein pyörtyä ja kyllä tulin punanaamaksi ja puolisokeaksi. Seuraavana päivänä ne pistot sitte paranivat. Tämä oli opetus, etten enää mene paljain käsin ja avonaamoin pesiä avaamaan. Oskari silloin tällöin kävi minua neuvomassa sekä tarkasteli pesäni mehiläisten menoa. Minkä huomasi virheelliseksi sen Oskari korjasi. Näin meni hauskaasti minun alkamani mehiläishoito. Nöyrin kiitos Oskarille!

Nyt 7 vuoden kuluessa olen oppinut siksi tuntemaan mehiläiset ja niiden elämän tavat, että ne ovat minulle oikein lempieläimiä. On minulla ollut jo yksi oppilaskin. Hän oli kuuromykkä E. I. Rauman Kodisjoelta. Mehiläisten joukko on vuosi vuodelta lisääntynyt. Talvisin taas on tullut häviötä. Neljänä talvena on kuollut yksi pesä. Hunajaa olen saanut joka kesä yhtä pesää kohden noin 30 kg. sen hinta on ollut 30—28 mk. kg. Nyt on minulla 5 pesää. Kaksi pesää olen myynyt. Tämä mehiläishoito ei ole mitään rasittavaa, päinvastoin huvittavaa ammattia. Sitä voi harjoittaa

kaikkein muiden töiden lomassa. Mehiläishoidon lisäksi minä harjoitan kesäisin maanviljelystä ja talvisin puusepän töitä sekä ulkotöitä. Hunaja on erittäin terveellistä nautintoainetta, joten minä voin itse pitää kotiapteekia. Toverit, koittakaapas nyt ruveta yrittämään mehiläishoitoa, ettette ole toisista ihmisistä nolompia! Lopetan tähän, jatketaan toisten jos lukijat haluavat.

Mehiläis-oppikirjoja on monenlaisia, mutta helppopompi ja yksinkertainen on *Mehiläishoidon opas*, Matti Järven kirjoittama, toinen Frans Stvens'in *Mehiläisten valtakunnassa*. Se on sadun tapainen.

Ylistarossa maaliskuun 2 p:nä 1922.

Mehiläishoitaja K. A. Somppi.

Kirjallisuutta.

Sihteeri Suomen lähestystössä Amerikan Yhdysvalloissa, maisteri *Akseli Rauanheimo*, on julkaissut Söderströmin kustannuksella erinomaisen kirjan nimeltä: **Uuteen maailmaan.**

Kirja, jonka kielellinen asu on erinomaisen huolellista ja sujuvaa, on siksi helppotajuinen että se mainiosti sopii myös kuuromykkäin luettavaksi. Löytyy yleensä vähän Suomen vanhemman historian aikoja käsittelevää kirjallisuutta joka helppotajuisesti, mutta selvään kuvaa esivanhempiemme oloja ja elämää.

Milloin sellaista ilmestyy ei kukaan kuuromykkä saa laiminlyödä tutustumista siihen, sillä kaikki uudet näköalat ja uudet aatteet jalostavat ja rikastuttavat ajatuksiamme, laajentaa ja syventää henkistä minäämme, sielua, tehden sen avoimeksi, vastaanottavaksi kaikelle kauniille ja hyvälle mitä elämä voi tarjota.

Kirjassaan maisteri Rauanheimo kuvailee suomalaisten talonpoikain elämää Ruotsissa ja myöhemmin Amerikan Yhdysvalloissa.

1500—1600 vuosisatojen vaihteessa muutti suomalaisia talonpoikia joukottain Ruotsiin, sen silloisen kuninkaan Kustaa Vaasan pojan, Kaarle herttuan kutsumuksesta. Kaarle herttua oli saanut isältään hallitakseen Vermlannin ja muutamia muita keski-Ruotsin maakuntia. Ruotsin keskiosat olivat silloin vielä asumatonta erämaata, jota eivät muut olleet tallaneet kuin metsäneläimet, karhut, hirvet y. m. Kaarle piti viisaampana kutsua sinne suomalaisia, koska ruotsalaisesta talonpojasta ei ollut korpien raivaajaksi eikä taistelemaan karua luntoa vastaan. Ruotsalaiset talonpojat kyllä harjoittivat maanviljelystä, mutta he olivat valinneet asuinpaikoikseen viljovat rannikkomaat jokien varsilla ja muualla vesistöjen läheisyydessä. Kun Suomessa niihin aikoihin sattui katovuosia monien muiden vaikeuksien lisäksi, ja Kaarle herttua vielä lupasi suomalaisille seitsemän vuotta vapaaksi kai-

kista veroista, olivat Suomalaiset sangen halukkaita muuttamaan emämaahan, Ruotsiin.

Heitä asettuikin sitten suuret joukot asumaan etupäässä Vermlannin metsäseutuihin. Maa oli, kuten sanottu, karua erämaata, missä siihen asti vain metsän eläimet olivat samoilleet ja siellä valtaa pitäneet. — Suomalaisten saavuttua alkoivat kirveet ja kuokat heilua, ja eipä aikaakaan kun metsäin keskelle erämaihin, ilmestyi taloja ja niiden ympärille viljavia laajoja niittyjä, jotka vuosi vuodelta antoivat yhä suuremman sadon. Maa oli hedelmällisempää kuin Suomessa ja talonpojat tyytyväisiä oloihinsa. He metsästelivät, ja milloin sopi, kalastivat sekä viljelivät maitansa kotiutuen pian täydellisesti uusissa oloissa, niin että heitä alettiin kutsuaan Ruotsin metsä-Suomalaisiksi. Vanhat tapansa ja äidinkieltensä he kuitenkin säilyttivät ja kannel, Väinämön soitin, oli jokaisen tuvan seinällä kunniaipaikalla.

Kirjassa tekijä mukaansa tempaavasti kuvailee Suomalaisen elämää Vermlannissa.

Saattaa aivan hyvin kuvitella eteensä laajat pelot, joissa runsastähkäinen ruis viljamerenä lainehtii, ja siinä sivussa metsänreunassa, suomalaismallisen tukevista hirsistä rakennetun taloryhmän aittoineen ja saunoineen. Jossain kaukana näkyy metsäinen vuori, ja jos nousisi sille saattaisi nähdä kymmeniä samallaisia taloryhmiä, niittyjä ja kaskimaita. Ne ovat Suomalaisen uudistaloja. Metsä-Suomalaisen kirves ensimmäisenä kaatoi kasken ja hänen kuokkansa ensimmäisenä raivasi pellon Vermlannin erämaihin, joita nyt kolmen vuosisadan kulluttua mainitaan yhtenä Ruotsin kauneimmista maakunnista.

Edelleen saamme lukea, miten ruotsalaiset alkoivat vihaamaan ja vainoamaan metsä-Suomalaisia. Kateellisina heidän menestyksestään, alkoivat ruotsalaiset kaikin tavoin vaikeuttaa Suomalaisen elämää. Liittyipä vielä hallituskin ruotsalaisten kantelujen johdosta Suomalaisia vastaan, sillä teko-syyllä, että he muka haaskasivat metsää kaskiviljelyksellään ja harjoittivat salametsästystä. Ja niin kävi, että kun ei hallitus ryhtynyt puoltamaan Suomalaisia, (oli jo toinen kuningas maassa, v.v. 1630—1640) vaan päinvastoin vaatimaan heiltä omistus- ja vuokrakirjoja asumaansa maahan, ja kun ei Suomalaisilla sellaisia ollut, ryhtyivät maakunnan ruotsalaiset talonpojat käyttämään korpilakia: että jokaisen Suomalaisen sai sääliittä surmata melkeimpä missä vain heitä kohtasi.

Vaistomaisesti pusertuu käsi nyrkkiin lukiessa miten ruotsalaiset kohtelivat turvattomia esihempiamme, jotka eivät muuta pyytäneet kuin saada elää rauhassa ja viljellä perkaamiensa maita. Verisiä taisteluita syntyi usein hävitysretkillä olevain ruotsalaisten ja Suomalaisen kesken. Suomalaiset, vailla lain turvaa vieraalla maaperällä, olivat aivan suojattomia ruotsalaisten sortoa vastaan. He nousivat tietysti vastarintaan, missä voivat ja siitä oli seurauksena taistelu viimeiseen mie-

heen. Armoa ei annettu eikä pyydetty. Useimmiten olivat ruotsalaiset miesluokisemmat, sillä mies miestä vastaan he eivät uskaltaneet milloinkaan käydä, ja silloin oli Suomalaisen kohdalla varma: Miehet, naiset, lapset ja vanhusket joutuivat silloin ruotsalaisten vainoamisvimman uhriksi.

Tällä tavoin kohteli ruotsalainen talonpoika Suomalaista, jolla ei ollut lakia turvana. Vaikka näistä jo on pitkä aika, ei nykyajan Suomalainen voi ilman pientä katkeruutta muistaa esivanhempien kärsimää vääryyttä.

Näihin aikoihin osti Ruotsin hallitus siirtomaita Amerikasta, ja tiedusteli sinne halukkaita uutisasukkaita.

Ruotsalaiset talonpojat kykenemättöminä kaskiviljelykseen eivät olleet halukkaita lähtemään niin pitkän matkan taakse. Silloin käänsi hallitus huomionsa Suomalaisiin jotka „haaskasivat“ metsää Vermlannissa. Hallitus ajatteli että kun Suomalainen on innostunut metsää polttamaan ja Amerikassa sitä on tarpeeksi, on siis viisainta lähettää Amerikkaan Suomalaisia asuttamaan uusia siirtomaita.

Useat suomalaiset, joilta elämisen mahdollisuudet Ruotsissa oli hävitetty, olivatkin halukkaita lähtemään. Toiset sitävastoin pitivät parempana jäädä Ruotsiin. Silloin sotaväki hallituksen käskystä poltti heidän talonsa ja kaikki viljat, joita Suomalaiset olivat pelloistaan saaneet korjatuksi. Vastarintaan nousseet Suomalaiset vangittiin ja vietiin laivoihin, lähetettäväksi Amerikkaan aivan kuin vaaralliset pahantekijät. Muitakin, jotka eivät voineet näyttää mitään papereita, vietiin vangittuina satamakaupunkeihin lähtöä odottamaan.

Kaikki tämä sai alkuunsa vain siitä, että kateelliset ruotsalaiset olivat hallitukselleen tehneet kanteluja, joissa valitettiin Suomalaisen hävittävän kruunun omaisuutta ja harjoittavan salametsästystä. Suomalaisilla ei siis ollut juuri muuta neuvoa kuin lähteä Amerikkaan. Siellä he toivoivat ainakin pääsevänsä rauhaan ruotsalaisten vainoamisilta. Elämänsä „Uudessa maailmassa“ he pian mukautuivat ja tunsivat itsensä onnellisiksi ja tyytyväisiksi kuin kotimaassa konsanaan.

Kirja kertoo viehättävästi heidän elämästään siellä. Jos elämä Ruotsissa oli vaikeata ja vaivalloista, täynnä vastoinkäymisiä, oli se Amerikassa. onnellista ja helppoa, aivan kuin olisi kohtalo tahtonut korvata heidän edelliset kärsimyksensä.

Kertomukseen sisältyy myös rakkaustarina, raiakas ja puhdas. Vermlannin metsistä, yli valtameren Amerikkaan kehkeytyvät sen säikeet, kutoutukseen siellä yhteen sitten osaltaan lisäten nuorten uutisasukkaitten onnea.

Kaikkea mitä tämä kirja sisältää, ei voi edes osapuilleen saada mahtumaan näin pieneen esitykseen, mutta tarkoitukseni olikin vain saada kuuromykät innostumaan hyvään Suomalaisenkirjallisuuteen, josta tämä kirja on oiva edustaja.

Tuula.

URHEILUOSASTO

Lyhyitä tietoja K. U. L:n alaisten seurojen vuosikertomuksista.

Helsingin Kuuromyökkäin Voimistelu- ja Urheiluseura: 1 jäsenkokous, 2 juhlaa, 8 johtokunnankokousta, 5 kilpailua, 19 naisten ja 11 miesten voimisteluharjoituksia, 1 myyjäiset ja 4 lehteä. Jäsenluku: 62, 45 miestä ja 17 naista (3 kunniajäsentä ja 1 vakinainen jäsen). Apurahat 445:—. Seuran tulot 6,543: 16, menot 3,245: 05 sekä säästö 3,298: 11. Puheenjohtaja: A. Jokelainen, kirjaltaja; varapuheenjohtaja: Hj. Sandblom, puuseppä; sihteeri: S. Vuokko, puunleikkaaja; rahastonhoitaja: V. Salovaara, kirjansitoja.

Turun Kuuromyökkäin Urheiluseura »Valpas»: 3 jäsenkokousta, 4 iltamaa, 2 juhlaa, 18 johtokunnankokousta, 8 kilpailua, 5 voimisteluharjoituksia ja 1 lehti. Seuran tulot 4,333: 47, menot 2,922:— sekä säästö 1,411: 47. Jäsenluku: 52, 34 miestä ja 18 naista. Puheenjohtaja: J. Lehtimäki, jalkineyöntekijä; varapuheenjohtaja: A. Vikki, puuseppä; sihteeri ja rahastonhoitaja: E. Savisaari, räätäli.

Tampereen Kuuromyökkäin Urheilijat: 5 jäsenkokousta, 4 iltamaa, 5 johtokunnankokousta ja 2 kilpailua. Jäsenluku: 15 miestä. Seuran tulot 385: 50, menot 442: 75 sekä tappio 57: 25. Puheenjohtaja: A. Huupponen, jalkinehteaalinen; sihteeri: M. Mikkolainen, jalkinehteaal. ja rahastonhoitaja: K. Hellen, jalkinehteaal.

Kuopion Kuuromyökkäin Urheilijat: 1 iltama ja 4 kilpailua. Jäsenluku: 10, 4 miestä ja 6 naista. Seuran tulot 90: 55, menot 38: 55 sekä säästö 52:—. Puheenjohtaja ja rahastonhoitaja: O. Hämäläinen, suutari.

Viipurin Kuuromyökkäin Urheilijat: 7 jäsenkokouksia, 2 iltamaa, 2 juhlaa, 10 johtokunnankokousta, 4 kilpailua, 7 voimisteluharjoituksia. Jäsenluku: 22: 17 miestä ja 5 naista. Seuran tulot 10,652: 75, menot 8,503:— sekä säästö 2,149: 75. Puheenjohtaja: Hj. Loven, suutarimestari; varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja: A. Suikkanen, kirjansitoja, ja sihteeri: J. Pykäläinen, piirustaja.

Kyminlaakson Kuuromyökkäin Urheiluseura »Tähti»: 1 yleinen kokous ja 1 johtokunnankokous. Jäsenten väliset hiihto- ja urheilukilpailut sekä 2 iltamaa. Jäsenluku: 19, 14 miestä ja 5 naista. Tulot 1,071: 80, menot 664: 70 sekä säästö 407: 10. Puheenjohtaja: V. Sihvola, maanviljelijä; varapuheenjohtaja: O. Liikkanen, sahanasettaja; sihteeri: E. Mattila, sekatyöläinen, ja rahastonhoitaja: V. Heikkilä, vahtimestari.

Eino Karilas, puheenjohtaja.

Tietoja kotimaasta.

Lahjoja Ävikin vanhainkodille: Karl ja Elin Lindberg, Tammisaari, 50 mk.

Mikkelin Kuuromyökkäinkoulussa lasketaan oppilaat H. p. ehtoolliselle helatorstaina, toukokuun 25 p:nä. Silloin pidetään Herran ehtoollinen ja jumalanpalvelus myöskin vanhemmille kuuromyökkäille.

Porvoon kuuromyökkäinkoulussa lasketaan oppilaat H. p. ehtoolliselle sunnuntaina toukokuun 28 p:nä. Vanhemmat kuuromyökät kokoontuvat lauantaina, toukokuun 27 p:nä, klo 6 i. p. Kuuromyökkäinkoululla.

Kuollut. Viime hutikuussa kuoli Iitin Säaskjärvellä k.m. Hilda Mäkelä (o.s. Andersson), puuseppä Lennart Mäkelän vaimo, 43 v. 5 kk. vanhana. Hilda Mäkelä oli kotoisin Hollolan Lahdesta ja käynyt Jyväskylän k.m. koulun. Koulusta päästyään oli hän joitakuuta vuosia om-

pelijattarena Helsingissä ja Lahdessa sekä meni joitakuuta vuosia sitten naimisiin Lennart Mäkelän kanssa. He asuivat siistissä, omassa kodissaan Iitin Säaskjärvellä rauhallista elämäänsä. Hilda oli erittäin taitava kodinhoitaja ja perheen emäntä sekä lahjakas ja ymmärtäväinen kuuromyökkä. Syvän kaipauksen jätti hän kuollessaan miehelleen, pikku Linda-tyttärelleen sekä kuuromyökkäystävillään.

Tietoja kuuromyökkäistä. Tyyne Mulli ilmoittaa olevansa siivojattarena Alavuden keuhkotautiparantolassa sekä tevehiti opettajiaan ja tovereitaan. Os. Alavus K.K. Parantola.

Tietoja Tyrvään k.m. yhdistys »Hephatasta». Yhdistyksessä on 35 jäsentä. Kokouksia on pidetty viime vuonna 8, iltamia 9, juhlaa 1. Esitelmää on pidetty 7, kuvaelmia 10. Hengellisiä esitelmää 7. Kirjastossa on 72 kirjaa, sanomalehtiä 17. Yhdistyksellä oli viime vuonna tuloja 3,918 mk. 3 p., menoja 2,289 mk., säästöä 1,621 mk. 3 p. Yhdistyksen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana on taiteilija J. F. Talvia, sihteeri ja varapuheenjohtaja on emäntä Elsa Ritola. »Lesken roppo»-rahastossa on rahaa 167 mk. 4 p.

Kasvatusopin tutkinnon suoritti Helsingin yliopistossa toukok. 30 p:nä Kuopion hiippakunnan kuuromyökkäin matkapappi, pastori Tuomo Itkonen.

Tapaturma kohtasi Juho Reinikaista Ensossa, kun joutui junan eteen. On saanut maata Enson sairashuoneessa. Ehkä hänestä voipi terve tulla, vaikka ei ole tietoa, kävikö pahasti. Vaarallista on kuuromyökkäille kulkeminen rautatiellä, josta on jo varoitettu monta kertaa.

Uudella kirkolla (V. l.) Halilan parantolassa on hoidettavana m. m. Lydia Korhonen keuhkotautinsa vuoksi.

Viipuris: a oli k.m. iltama 22 p. t. k. Se oli harvinaisen hyvin onnistunut. Huoneusto oli kaunis, yleisöä kohtalaisesti. Ohjelmassa oli avauspuhe, jonka piti Mikko Suuronen, esitettiin Topeliuksen »Maamme kirjasta» näytelmä »Maakunnat», y. m.

Kuollut. Lähetysaarnaaja Vilhelmina Arpiainen kuoli kaukana Kiinassa helmik. 16 p:nä. Jotkut K. m. lehden lukijat muistavat, että hän monta vuotta sitten lähetti kirjeitä ja kirjoituksia tähän lehteen. Hän oli lämmin kuuromyökkäin ystävä, eikä unohtanut Suomen kuuromyökkäillä siellä kaukana Kiinassakaan jossa hän oli lähetysaarnaajana yli 20 vuotta. Hänellä on clossa k. m. sisar, rouva Cecilia Schoultz, Helsingissä.

Avioliittoon vihittiin Noormarkussa huhtikuun 9 p:nä Anselm Heiniluoma ja Maria Hurttila.

Alavuuden Jokivarren Naaralassa pidetään kuuromyökkäin kokous ensi Helluntaipäivänä.

Kuuromyökkäin kokous pidetään Lapuan kirkonkylässä lukkarin virkatalossa kesäkuun 24 päivä. Joh. kast. p:nä. Tervetuloa siis lähettä ja kaukaa.

Ilmoittajat, huomatkkaa. *Kuolema-, kiklaus-, vihkimä-* y. m. ilmoitusten hinta korotettiin jo viime vuonna 10 markaksi Kuuromyökkäin Lehdessä. Pyydämme niitä, jotka ovat toimitukselle lähettäneet ainoastaan 5 mk. ilmoituksesta lähettämään lisää 5 mk. Ilmoitushinta on siis 10 mk.

Toimitus.

Riihimäen Kuuromyökkäinyhdistys on päättänyt tehdä huvimatkan Hämeenlinnaan juhannusaattona 23 p. kesäk. illalla ja pitää kesäkokouksen juhannuspäivänä 24 p:nä klo 10 ap. Perttulan työsämielisten koululla. Siellä hommataan ehkä juhannuskokkoa ja hyvä ravintola. Tervetuloa Vanajaveden rannalle viettämään juhannusta ja tapaamaan tovereita. H:linnan asemalla on opastaja, jolla on sinivalkoinen lippu rinnalla.

Huom.! Il:sta piirijaksoa muistutetaan hankkimaan kokoukseen esitelmää, kertomuksia y. m.

Johtokunta.

Kuuromyökkäin Auttajayhdistyksen Turun piirin vuosikokous pidettiin helmik. 24 p:nä Turun kuuromyökkäinkoulussa. Kokouksen puheenjohtajana toimi johtaja E. J. Pesonen.

Vuosikokoukselle esitetystä kertomuksesta mainittakoon seuraavaa:

Samoin kuin edellisinä vuosina ei ole viime kuluneenakaan vuonna ollut tarpeenvaatamaa käyttää piirin varoja mainittavassa määrässä lainain antamiseen puuteenalaisille kuuromykkille. Ainoastaan eräs perheellinen puuseppä, joka syksyllä oli yhdistykselle maksanut takaisin entisen lainansa sai joulukuussa uudelleen yhdeksi vuodeksi 300 markan lainan.

Turun kuuromykkäin raittiusseuralle on sen työn kannattamiseksi annettu 50 mk. ja Turun kuuromykkäin yhdistykselle 149 mk. kodittomille kuuromykkäin jouluillanviettoa varten, jotapaitsi on vähävaraisille lahjoitettu 8 kpl. Kuuromykkäin joululehteä. Eräälle kunnalliskodissa asuvalle kuuromykkälle miehelle on tilattu Kuuromykkäinlehti. — Sen johdosta että kolme turkulaista kuuromykkää puuseppää oli ilmaiseksi tehnyt siron ja tilavan kaapin tulevaa kuuromykkäin miesten vanhainkodin arkistoa varten, on toimikunta tilannut kiitollisuuden osotukseksi yllämainitun lehden vuodeksi 1922 heille.

Joulun aikana jakeli toimikunta ilmaiseksi 20 kpl. Laina järvisen toimittamaa »Raamatun Historiaa» Turun piirissä asuville kuuromykkille.

Viimeksi on mainittava, että piirin varoista on valjottolle suoritettu 417 mk. Huopalahden kuuromykkäin koulun kalustosta Vanhainkotiä varten luovutetuista tavaroista.

Kehoituksena kirjoitustaidon viljelemiseen julisti toimikunta kirjoituskilpailun Turun kuuromykkäinkoulun entisten oppilaiden keskuudessa. Kilpailuun otti osaa kaikkiaan 3 kuuromykkää, joista eräs lähetti neljä kirjoitusta. Toimikunnan jäsenet toimivat palkintotuomareina ja jakoivat 3 palkintoa à 30, 20 ja 10 mk. sekä yhden ylimääräisen palkinnon à 5 mk.

Työnsä edistämiseksi on piiri saanut Keskustoimikunnalta valtion avustusta 160 mk. ja Turun kuuromykkäin koulun johtajan kautta 250 mk. »Entisten oppilasten edistämisrahastosta».

Vuoden alussa sai piiri entisen opettajattaren Tekla Holmströmin kuolinpesästä 1,000 mk. korkoineen, mikä summa vainajan toivomuksen mukaan on käytettävä tulevan kuuromykkäin miesten vanhainkodin hyväksi. Vuoden kuluessa on myös yhä saapunut myöhästyneitä keräyslistoja, jotka mainitun kodin rahastolle ovat tuottaneet yhteensä 1,163 mk. 72 p. suuruisen lisän. Tässä nopeaan kasvaneessa rahastossa oli viime vuoden päättyessä 136,715 mk. 48 p.

Toimikunta on vuoden kuluessa kokoontunut 7 kertaa. Puheenjohtajana on toiminut opettaja J. K. Palomaa, varapuheenjohtajana ja sihteereinä opettajat A. Nyström, rahastonhoitajana opettaja S. Seppälä. Muina jäseninä ovat olleet opettajat S. Liljefors, sekä opettajat M. Rekola ja K. Helisevä.

Yhdistyksen jäsenluku oli kuluneena vuonna 12 vakinaista ja 73 vuosijäsentä, joista yksi vuoden kuluessa on kuollut.

Piirin hoidossa olevan rahastojen tila oli seuraava:
Juoksevat varat: Säästö edelliseltä vuodelta 8,906: 18, tuloja vuoden kuluessa 1,209: 04, menoja vuoden kuluessa 962: 66, säästö seuraavalle vuodelle 9,152: 56.

Tekla Holmströmin lahjarahasto: säästö edelliseltä vuodelta 10,000: —, korkoja tilivuoden kuluessa 817: 36, menoja vuoden kuluessa 100: —, säästö seuraavalle vuodelle 10,717: 36.

Vanhainkodin rahasto: säästö edelliseltä vuodelta 127,524: 70, tuloja vuoden kuluessa 9,614: 28, menoja vuoden kuluessa 423: 50, säästö vuodelle 1922 136,715: 48.

Vuosikertomuksen jälkeen esitettiin kokoukselle piirin tilit ja tilintarkastajain lausunto, jonka perusteella myönnettiin johtokunnalle ja rahastonhoitajalle tilivapaus kuluneelta vuodelta.

Auttajayhdistyksen keskuustoimikuntaan valitsi kokous

puolestaan siitä eroamisvuorossa olevat jäsenet: johtajat E. J. Pesonen ja asessori K. Ahlmanin uudelleen.

Piiritoimikuntaan valittiin niinkään uudelleen opettajat S. Seppälä ja J. K. Palomaa.

Piirin tilintarkastajiksi tulivat rouva E. Pesonen ja neiti H. Liljefors sekä varalle johtajatar S. Salminen.

Lopuksi kokous päätti anoa Keskustoimikunnalta valtion myöntämästä apurahasta toistatuhatta markkaa piirin työn edistämiseksi kuuromykkäin, keskuudessa.

Oulun kuuromykkäinkoulun entisille oppilaille

pidetään kaksiviikkoiset jatkokurssit Oulun kurom. koululla ensi kesäkuun alussa. Niitä koulun entisiä oppilaita, jotka tahtovat tulla kurseille pyydetään heti ilmoittamaan tulostansa osoitteella Johtaja E. Lück Oulu. Kun ensin saadaan tietää kutka tahtovat tulla kurseille, niin sitten heti ilmoitetaan tulijoille tarkemmin kurssien ajasta, matkasta, asunnosta y. m. asioista.

Kurom. Auttajayhdistyksen
Oulun piirin toimikunta

Palvelusta haluaa

keittiöön tahi leipomoon keski-ikäinen nainen, kaikkiin toimiin pystyvä. On kuuro vaan osaa puhua; ei ole käynyt kuuromykkäin koulua. Haluaa tulla paikkaan kesäk. 1 päivästä.

A. Vähäkangas
Ylivieska.

Kirjevaihtoon halutaan.

A. V. Hartikainen
os. Salmi.

Täten kaipauksella ilmoitan, että Herra kaikkivaltias viisaudella kutsui luokseen rakkain mieheni,

räätäli

Iisakki Aadiel Hakalan,

joka lyhyen keuhko- ja vatsataudin kärsittyään rauhallisesti nukkui kuolon uneen Ylistaron Hanhikoskella huhtikuun 5 päivä 1922 elettyään 32 v. 6 kk. suruksi ja kaipauksiksi minulle ja 5 kk. vanhalle tyttölapsellemme sekä muille sukulaisille ja kuuromykkätovereille.

Helmi Hakala
o. s. Nirva.

Mun kuolo vei ikuisen elohon.